

กิเลน ประลองเชิง

สิ่งที่เรียกว่าคุก

ผบ.ตร. พล.ต.อ.จักรทิพย์ ชัยจินดา ใช้ความพยายามตามไปจับตัว อดีตพระพรหมเมธี ที่กำลังขอลี้ภัยในเยอรมนี ขณะอดีตหลวงปู่พุทธะอิสระ กำลังนั่งภาวนาอยู่ในคุกตามที่ท่านบอกศิษย์ไว้

ถ้าเป็นจริงตามนั้น ผมหลับตาเห็นภาพพระพรหมเมธี กระวนกระวายอยู่ในเขตจำเพาะที่เยอรมนีจัดให้ เห็นพุทธะอิสระ นั่งสมาธิสงบเย็นเป็นสุขในคุก

จินตนาการนี้ผมไม่ค่อยแน่ใจ ต้องค้นหนังสืออ่าน หากานิยาม ความหมายคำว่าคุก...ใหม่

ใน “ขานม่วนขึ้น” เล่ม 1 (พ.ศ.2549) หัวข้อ โลกเสรี พระอาจารย์พรหม มีเรื่องเล่า

พระเพื่อนของพระอาจารย์พรหมเข้าไปสอนฝึกสมาธิให้นักโทษเรือนจำใหม่ใกล้เมืองเพิร์ธ ออสเตรเลีย ท่ามกลางบรรยากาศการควบคุมเข้มงวดรัดกุมที่สุด เป็นเวลาหลายอาทิตย์

ตอนท้ายของการสอนวันหนึ่ง พระเล่ากิจวัตรประจำวันของท่านให้นักโทษฟัง

ท่านต้องตื่นตอนตีสี่ทุกเช้า บางคืนอากาศหนาวมาก เพราะห้องเล็กๆของพระไม่มีเครื่องทำความร้อน ทุกวันพระฉันอาหารมือเดียว

รวมอาหารทุกอย่างลงในบาตร แล้วก็ไม่มีฉันอะไรอีก ตั้งแต่ตอนบ่ายจนถึงกลางคืน

“พระไม่มีเช็ทซ์” ถึงตอนนี้เสียงนักโทษอือฮา “ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ไม่ดูโทรทัศน์ ไม่ฟังเพลง ไม่ดูหนัง ไม่เล่นกีฬา”

“ในหมู่พระด้วยกันพูดกันน้อยมาก เพราะต้องทำงานหนัก ใช้เวลาว่างทั้งหมดกับนั่งสมาธิเฝ้าคุกลมหายใจ เมื่อถึงเวลานอน

ก็นอนบนพื้น ไม่มีฟูกหรือผ้าปูหนาๆ” พระเล่าจบ นักโทษถึงกับอึ้ง

นักโทษคนหนึ่งบอก เทียบชีวิตพระในวัด ชีวิตนักโทษในเรือนจำราวเป็นโรงแรมห้าดาวเลยทีเดียว

นักโทษอีกคน ฟังพระเล่าเหมือนถูกสะกดจิต จนลืมไปว่าเขาอยู่ที่ไหน หลุดปาก “ทำไมชีวิตในวัดแย่ถึงขนาดนั้นล่ะครับ นิมนต์ท่านย้ายมาอยู่กับพวกเราในนี้ยังจะดีชะกว่า”

สิ้นเสียงนักโทษคนนั้น ทุกคนในห้องต่างก็ระเบิดเสียงหัวเราะออกมา

พระอาจารย์พรหมเอาเรื่องที่เพื่อนพระเล่ามาพิจารณา...จริงอยู่ชีวิตพระ มีข้อปฏิบัติที่ละเอียดเข้มงวดยิ่งกว่าในเรือนจำที่ว่าเข้มงวดสุดๆ แต่พระทุกรูปก็สมัครใจ ทั้งยังอยู่อย่างมีความสุข

ขณะที่นักโทษอยากจะหนีออกจากเรือนจำ ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน

นักโทษไม่มีความสุขที่จะอยู่ในคุก...เพราะนักโทษไม่พอใจที่จะอยู่คุกคือเรือนจำสำหรับพวกเขาความหมายแท้ๆของคำว่าเรือนจำสถานที่ใดก็ตามที่เราไม่อยากจะอยู่

ถ้าเรามีตำแหน่งหน้าที่การงานที่เราไม่ชอบ ก็เหมือนเราอยู่ในเรือนจำถ้าเรามีความสัมพันธ์ใดๆที่เราไม่พอใจเราก็ก่อนเหมือนอยู่ในเรือนจำ ถ้าเรามีร่างกายที่เจ็บไข้ได้ป่วยทนทุกข์ทรมาน

ร่างกายก็เหมือนเรือนจำของเรา

เราจะหนีจากเรือนจำมากมายทั้งหลายในชีวิตของเราได้อย่างไร พระอาจารย์พรหมบอกว่า ก็เพียงแค่เปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับสถานที่หรือสถานการณ์นั้นๆให้เป็นความอยากมี หรือความพอใจที่จะอยู่ ณ ที่นั้น

ถึงจะอยู่ในเรือนจำ หากเปลี่ยนความคิดเสียใหม่ความรู้สึกว่าถูกขัง ก็จะหมดไป

บทสรุปคำสอนพระอาจารย์พรหม เรือนจำคือความอยากจะไปสู่ที่อื่นๆ โลกเสรี หรือความเป็นอิสระ คือความพอใจในสิ่งที่เรามีอยู่

ผมเห็นความแตกต่าง ระหว่างพุทธะอิสระกับพระพรหมเมธี คนหนึ่งยอมให้จับ โดยดี อีกคนหนึ่งหนี...ติดคุกหรือไม่ นรกหรือสวรรค์น่าจะต่างกันตรงนี้เอง.

● กิเลน ประลองเชิง